

တာဝိုးဘာခိုင် ဆွဲဖိုးလှို့, ပိုးလွှဲမဲ့ပြုးရှုခိုင်းမှတ် တူရှုးရှုခိုင် ဂာခိုင်းပါးသိခိုင်းသိမှု ချော်မှုခိုင်းပို့ပြုးရှုခိုင်

ဤဘာသာပြန်ဆိုမှုများသည် အလွတ်သာတော်းပြန်ဆိုမှုများဖြစ်ပါသည်။ သေဆာက္ခ
စိစစ်အတည်ပြုလိုပါက အောက်ဖော်ပြပါ ဝဘ်ဆိုဒ်တွင် လွှဲပေါ်တင်ထေးသော
မြန်မာ/အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေမှုများနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

<http://www.dop.gov.mm/?p=4618>

သို့မဟုတ်

<http://countryoffice.unfpa.org/myanmar/2014/12/19/11162/toolkit/>

**သိခိုင်းသီမံ (ကဏ္ဍတိုင်းခိုခိုင်း)လွှဲပေးတာဝ်ရှုခိုင်း ငလေး ဂိုခိုင်း/ရှုင်း မူဝါဒ၊ ဖူးရှင်း 2014ခုံး
တာဝ်းကာခို လုမ်းခွဲ့၊ ပီးလွှဲမြေလိပ်းရှိခိုင်းခိုင်း တူရှုံးရှုခို ဘအောက်ပါးသိခိုင်းသီမံ
ခေါ်မှုခိုင်းပိုင်ရှုခိုင်**

၁။ ချမှုမှုခိုင်းပိုင်ရှုခိုင် လုမ်းခွဲ့၊ ပီးလွှဲမြေလိပ်းရှိခိုင်းခိုင်းခိုင်း	2
၁။။ ပခိုင်တာဝ်ရှုံး လူရှုံးလွှုင်း ဘအောက်ပါးသိခိုင်းသီမံ	4
၂။ ပီးရှုံး ငလေး အမော်လုံး ရှုခိုင်းမြိုင်း လူရှုံးလွှုင်း ဘအောက်ပါးသိခိုင်းသီမံ	5
၃။ လုမ်းသိခိုင်းသီမံ (လွှုင်းလွှုံးတိုင်းခူးခွဲ့ခွဲ့ လွှုင်းထိုင်းသိမ်းခူးခွဲ့ခွဲ့ ငလေး ဖို့ခိုင်းသူ့)	6
၄။ ရှင်းခေါင်ခေါ်တဲ့ အူးနိုင်းသိခိုင်းသီမံ	7
၅။ လွှုင်းလွှုံးမှုး ခူးခွဲ့ခွဲ့ခွဲ့ခွဲ့ ငလေး လွှုင်းလွှုံးတိုင်း	10
၆။ လွှုင်းလွှုံးတိုင်း ထိုင်းသိမ်း နိုင်ချော်းပိုင်	13
၇။ ပိုင်ကာခို ငပ်းကံး၊ လူရှုံး လွှုင်း ချမှုလေတွုး	14
၈။ တာဝ်ရှုခိုင်ထိုင်ခို့ အူးထားဘအောင် လူင်းလှုံးခိုင်၊ ခိုင်းဘအောက်ပါးသိခိုင်းသီမံ တင်းသိုင်း	15
၉။ အမော်အကျိုး အော်ပိုင် အော်မှုံးသိခိုင်းသီမံ	18
၁၀။ လွှုင်းနိုင်းသိခိုင်းသီမံ ငပေါ်မိုင်း ရှုံး	21

၃၁၆

အန္တာမြိုင်မူရခံ၏၊ မှု၊ အဲ။ ရွပ်းကေမ်၊ လုံးရှိပုံ သိခိုးသံဃား၏
(ကဏ္ဍာဏ်တိငါးခိုခံ၏) မီးများပိုပုံး(၃၀)ပါ ယပ်.၈လား၊ တော်းလိုပ်
တင်၊ လုံးရှိပုံး သိခိုးသံဃားဖဲ့ယပ်.၉၁၇ မိုစုံ၊ ၂၀၁၄ခုနှင့်
လိုခိုးမှတ်၏(၌) (၃၀)၀ခုနှင့် တော်းထိုင် လိုခိုးကော်, အော်။ (၅)
(၁၀)၀ခုနှင့် ဆောင်.ကော်။ ထု၊ အငြောင်း အုပ်းလုပ် အံ့။ မှု။ မှု။ မှု။
ခပ်းရွှေ့။ ငလား ဖုန်း၍၍ရှိခိုခံ၏ခံ လုံးဖို့တ်.ပင်းကော် လုမ်း
အံ့၊ ပဲးလွှဲပဲ့လိုပ်၍၍ရှိခိုး ကာခိုးခိုးကော်များ လွှာတိုးလိုပ်းခံ
၏၍လုံးများ လွှေပဲ့လိုပ်၍၍ရှိခိုးတွေ၏ဗုံး ဂော်နှိပ်းသိခိုးသံဃားအဲ။
ပုံခိုးလွှင်းခင်း, ရှိခိုး တုန်းလုံးများ တင်းကာခဲ့ ပွင့်၊ လုံးလွှေ့
များအံ့၍လုံး ရှိခိုးများ ငလား လုံးမီးတာင်းရှို့ ခေမ်မှုးအောင်။
ခုံးကော်။ လှုမ်းအံ့၊ ပဲးလွှဲပဲ့လိုပ်၍၍ရှိခိုး အောင်။ ပိုခိုးရှိခိုးတုန်း
သိုင်းသိုင်း ကာခိုးများရှို့တို့တွေ၏ဗုံး သောင်းလား (၂၃)ကော်လိုင်း
ပိုခိုး ရှိခိုးများအံ့၍၍ရှို့တို့တွေ၏ဗုံး လုပ်.၍၍ရှိုးများ ငလား (၂၄)ကော်.အံ့.လိုင်း
ပိုခိုးရှိခိုးအံ့၍၍ရှို့တို့တွေ၏ဗုံး သေယပ်။ တင်းသိုင်း မီး(၄၇)ကော်အုံးကော်။
ခပ်းရွှေ့၍၍ရှို့တို့တွေ၏ဗုံး ပိုခိုးပိုင်း, ရှို့တို့တွေ၏ဗုံး အံ့။ ပဲးအေပ်.သံဃား။ ၁
ရှိခိုးတုန်း ပဲးကိုပ်းသိခိုးသံဃား။ ငတ်းအံ့။ ကော်ရှို့တို့တွေ၏ဗုံး
ရှိခိုးတုန်း ဖုန်း, လွှေ့လုံးရှိခိုးရှို့တို့တွေ၏ဗုံး, လို့ဝ်းခောင်.အုံးကော်။
ပပ်.လို့ဝ်းခောင်.လိုင်း ပိုခိုးရှိခိုးအံ့။ ခေါ်ပူတ်း လုပ်းပိုတ်, ခခခ ကာခိုး

လုမ်း ဖွံ့ဖြိုးလွှမ်ပေါင်းရှိခဲ့သော တူဂျာရာန် အောင် ဘုရား ဘာခေါ်ပါပဲ
သိခဲ့သော ပါမဲ့ အခေါ်.လေး တာင်.ခခ ပခံစံ။ ယူ,အဗျာ။ ပုခေါ်.
ဖွံ့ဖြိုးခဲ့သော ပပ်.လိမ်းခဲ့။ သမ်.ပေါး တို့၊လိုင်း ပွင့်.တွဲလို
လီအခေါ်။ မိုးခေါ်သပ်.လိုင်း ခခကွဲမ်း အေးပွတ်း လွင်း
ပွတ်းခခ ဘာခေါ်လုမ်း ဖွံ့ဖြိုးလွှမ်ပေါင်းရှိခဲ့သော မင် တူဂျာရာ
ရာခေါ်ထိုင် အခေါ်.ယူ,ယောင်။

အေဒီးယိုင်းကာခိုး လူမှုးနဲ့၊ ပုံးလွှဲမှုပါ်ပိုးရှိခိုးပါ လိုင်း
လိုပ်းရှိခိုးတူရှုံး တာင်းကာခိုး နှိပ်းသိုံးသာ့မှာခိုး ထွင်၊
မိခိုးလွှဲမှု လွှဲရှုံးလုံး ပုဂ္ဂိုလ်ပို့မြို့ ခိုးမြို့ဗို့ ငလုံး ပုဂ္ဂိုလ်
ရှုံးမြို့ဗို့မြို့ရှုံးရှုံးခံခိုး။ ရှုံးကာခိုးနှိပ်း သိုံးသာ့မှာခိုး မိုးတာင်း
ကာခိုး တ်တ်းအိုးတ်မှုးလွှဲလုံး ငလုံး အုံးပွင့်၊ လျှိုင်းလွှုံး
ရှုံးခို့မြို့ဗို့ရော့။ ရှုံးတိုင်းမီးမှုးခံခိုး။ ခိုးခာဝ်းယာမ်း တိုင်းရှိတ်း
ကာခိုး နှိပ်းသိုံးသာ့မှာ ယူ့ခိုး ရှုံးလုံး တာင်း၊ ခေ အေဒီးယိုင်း
လွှဲမှုးခာဝ်းယာမ်း လီလီ ဘုံးတီး လူငွှဲ့ပွင့်လိုင်း ခံရော့ ရှုံးယူ့
ခိုး။ သင်ဝါးပီးလီခိုး မြို့ဗို့ခေါ်မှုး တော်းပိုး သိုံးသာ့မှာ
ထိုင်းခဲ့ ရှုံးလုံးမီးရဲ့ အေဒီးမှုးတ်း အေဒီးယိုင်း တိုင်းထူ့ဗို့လီလီ
သောကမ်း၊ ရှုံးလုံး မြို့လွှဲမှုး မြို့လွှဲမှုး ဆမ်းတွေ့ခိုး အေဒီးမှုးခာဝ်းကာခိုး
ပွင့်၊ ရှိတ်း ထားခိုးကာခိုးလီလီ လားရှား၊ လိုင်း ခဲ့ခုံးယုံး။

လွမ်းခွန်၊ပရီး လွမ်းလိပ်စီးရှိအောင် လုံးကျိုး၊တင်းချွဲ၊ လွမ်းလိပ်း၊
ရှိအောင်တူဂျား ခွင့်းမြှင့်းပျော်ခွင့်၊မျှ၊ ဘုရားတိုး ဝေးမြှင့်း ဝေးတိုး
တွေဆိပ်လူပ်(15)ကာခိုး တင်းသိုင်း၊ သေးငြေား ၉၂၇၅၁၆၃၆၅ အင်္ဂါး၊
(41)ကာခိုး-(55%) ဝေးတိုး(121)ရိုင်း-(37%)။ ဥက္ကာလိုအိန္ဒိယ်ပုံ
သို့ခိုးသုံး၏ (၅၀၁)၃၄၊၌-(1.၁% ခွင့်းသိုင်းသိုင်း) လုံးတူဂျားများ
လိုလိုယူ၊များကော်း၊ အပ်လုံး တွင်းထားစာမျက် ခေါ်ထားလေး ခွင့်းမြှင့်းတင်း
မြှင့်း (2193)ခေါ်။ လုံးထားစာ ခေါ်ထားလိုလို (2177)ခေါ်၊
လုံး ထားစာ၊ ခွင့်းခေါ်အိန္ဒိယ် (16)ခေါ်ယူ၊ယပ်။

လွှမ်းခွဲ့၊ပါး လွှမ်းလိပ်ရှိခိုင်းခံရ လူးရှိတ်နာခေါ်များ တင်း
ကာခို အပ်လွှမ်းလိပ်ရှိခိုင်း ဂာခေါ်နိပ်းသီ်ခိုင်းသားမေးခံခဲ့၏ တိန်းတွေ့ကြုံး
ဂာခို ဖုံး၊ပါးလွှမ်းလိပ်ရှိခိုင်း ခွဲ့လွှမ်းဖုံး၊ ရွှေ့မူးမူးပိုင်း အဲ့
ပိုခိုကာခေါ်လမ်း၊လွှေ့င့် ဂာခေါ်ယူ့လှုပ် ပိုခိုကာခိုင် လိုပိုင်းလွှေ့င့်များ
ကာခိုခိုင်းယူရှု၏။ ကာခေါ်ဝါးခာခို၏။ ပခ်ဗော်ရှေ့၏။ အပ်ဗော်
ဝါးအုံကော်၏။ စွေးနှံခဲ့လေး ကာခေါ်ရှေ့ခိုင်၏။ ခေါ်မူးပိုင် ပပ်းကို၊
လူ့ကြုံး ဂာခေါ်နိပ်းသီ်ခိုင်းသားမေး ထို့ပေးခေါ်၏။ တေလှု့တိုင်း လူး
ယူ့အုံ၏။ ကာခေါ်လမ်း၊လွှေ့င့် ပိုင်လွှေ့ခံ့သမ်း၏။ လှု့တိုင်း ခေါ်မူးပိုင်
ထို့ပေးခိုင်၏။ မူးပိုင်းကာခေါ်ရှိတ်နာခိုင် တင်းကာခို၏
ပူခိုင်းတွေ့ကြုံး ခေါ်မူးများခံရခိုင်းသားမေးခိုင်၏။ အုံယူရှု၏။ ပိုင်လွှေ့
ပိုခိုတင်းကာခို၏ ထို့ပေးတင်းလီ ပုံခိုးကာခေါ်ရှေ့ရှုး ပိုင်လွှေ့သမ်း၏။
ပိုခိုတင်းကာခိုကိုလှု့ယူ့များ ပုံခိုးကာခေါ်ရှေ့ရှုး အဲ့ လွှမ်းဖုံး၊ပါး
လွှမ်းလိပ်ရှိခိုင်းခံရ၏။ တေဟခိုသတို့ ရှုံးသေ ၌ဦး တင်းရှုံးရှုံး၏။

အခံခေါ်၏ အိုးအပ်းယမ်း တိုက်ရှိတ်းဘော် နှင့်သိခိုး သားများ၊
အပ်သွေ့ခိုး၊ ယူး၊ အဲ့၏ လုံးတာင်၊ အခ အေးမြို့ပိုင် ဂွဲမ်းအော်းယမ်း
လိုလို ဘုံးတီး လုပ်ပွဲတိုင်း၊ အခေါ်ငလား၊ ပိုခိုလမ်း၊ လွှဲင်း
ပိုင်လူင် တိုးဘော်သိခိုးသားများ ရှုပ်အုပ်ယာ၏။

သင်ဝါ၊ ဝါးလူခိုင်းမြှုပ်းအေးများ တော်ပိုး သီခိုင်းသားဖို့တော်၏ အံ အေးဖို့တွင်း အေးမှုပို့ပို့ တူပ်ထူပ်း ကာမ်း၊ ရား အမေးတွေခိုင်း အေးမှုခိုင်း တင်းဘာခိုင်း ပွဲ၊ ရိုတ်းပွဲတော်မေးဘာခိုင်းလို ကာခိုင်းခိုင် လှမ်းမြှုပ်း၊ ပါးလွှာမြှုပ်းရိုခိုင်းခိုင် ထို့သင်း၊ များလှို့ပို့အံ၏ တော်ပိုး တင်းဘာခိုင်း၊ မစ်၊ ရွှေး၊ တင်းဘာခိုင်း၊ တင်းရွှေး၊ တင်းလွှား၊ လွှာန်လုံးဘာခိုင်းလို ပုံခိုင်း အမေး၏ ရတ်း တင်းရိုတ်း တင်းသင်း၊ ခိုင်းခေါးဘာခိုင်း နှင့်၊ သီခိုင်းသားဖို့ ခိုင်းယူး။

လုမ်းဘာခန်, ခွဲ့ခေါင်ဝင်း ရူးလုမ်း လုံးတို့တို့ပဲ
ပဲနဲ့လျှော့လဲးပိုင်လီ သေယရ်။ စိန့်လျော့လိပ်းရှိခေါ်အော်ပိုင်
ခိုင်,ပိုင်းဘာခန် သော်လှပ်ကာမ်း၊အေး မို့ရှိကာခဲ့ တာင်,အခဲ
ခို့ခို့တာင်,အခဲ အခေါ်.ကျေး အော်ပိုင် စိန့်ပြုခေါ်ဘာခန်များ ငံးငံး
အခေါ်။ လုံးဝင်းဘာခန်များ လို့ပို့ခေါ်,အဲ လုံးထတ်းတူလှုံး
ပြုခေ်။သာင်ခို့ခို့လီလီ မေးအော်ယုရ်။

ခေါ်မှပိုင်တင်ရှာခ် ထုမ္မာနီ၊ ပါးလွမ်လိပ်းရှိခ်း

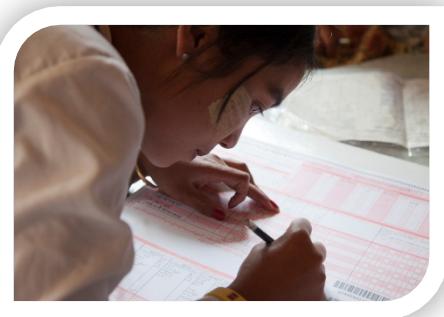
၆၀၀။ မြိုင်လှင် အေားမျို့ပိုင် ဘန်လှစ်းဖွဲ့ပါး လွှမ်လို့ရှိခဲ့သော
တူဂျာရောင်း၊ တိုင်းခေါင်း၊ မီးရံးတို့တဲ့ယူ၊ အနဲ့။

၁။ ခေါ်မှုပိုင်တင်းရခ်င် လုမ်းသွေ့၊ ပိုးလွှမ်လိပ်နှင့်ချောင်း

၃။ ပုံးရှုံး စလေး ဆမ်းကြုံမှုများ လူဗုံးလွင်ဆောင်ရွက်ခြင်းသိမ်း

- ရုခ္ခားကောင်းဆမ်း ပွင့်,လိုင်းကြုံ လူဗုံးလွင် နီပုံးသိခိုင်းသိမ်းအဲ။ ဤ၊ လွင်းလိုသေ အဲ့သွှေ့,လိုပ်သိုင်း ခိုင်းသိခိုင်းသိမ်းခေါ်ခေါ်ယူ,ယပ်။
- ပို့ဗုံးတိုင်း - ရုခ္ခားခိုင်း မှင်.ရော်ရှိခိုင်းတောင်းဆမ်း ကာခိုမီးဘူးတို့ တော်မူးအျော်း စလေး တိုင်းကော်,ယျော်,ဝတ်,အပ်ခေါ်။ မို့ဗုံးကာခ် အဣးနှိပ်း သိခိုင်းသိမ်းမံမှတ် ယင်းကော်,ပံ့,မျှော်,ခေါ်။ အပ်မှုရှိခိုင်း မဲ့,တွင်းခုပ် ကွာခ်တောင်း သေယပ်။ တွေ့ပဲခ် သိခိုင်းသိမ်းချို့, လီလီ ယူ,ယပ်။ ကာခိုဝါးခေါ်။ ကုမ္ပဏီးဤ္ဂား,ပါး လွမ်လိုပ်ရှိခိုင်းခုပ် တောင်,ခဆပေခ်ယူချုံး။
- မှင်.ရော်ရှိခိုင်း စမ်းဆွင်း ကာခိုမီးတို့ တော်မူးအျော်းခေါ်။ ကမ်,အဲ့ပဲခ် လိုပ်းသိုင်းရုခ္ခားရှိခိုင်းခုပ် ကာခိုမီး မို့ဗုံးခွဲ့ရှိခိုင်းခေါ်။ လွမ်ရှုပ်းတော်မူး။ လွင်းမခေါ်းသမဲ့။ ကမ်,လှုံးဝါး ကမ်,ရှုံးလွင်းသိခိုင်းသိမ်း । ပိုခိုကာခ် ခုပ်ကမ်,တွေ့ခ်.လာတ်းလွင်း ရုခ္ခားရှိခိုင်းခုပ် ခဲ့.တို့ယူ,ခုပ်ကော်။
- ကုမ္ပဏီးလုပ်းအျော်း ဤ္ဂား,အေး,ရှို့ရှိုး(Chin National Front)အဲ။ ရုခ္ခားပုံးလုပ်းအုပ် စမ်းဆွင်း ရွှေ့ဗီးလွှုံးခွဲ့မြှင်းခေါ်လေး ကမ်,အဲ့ မွန်း လာတ်း ထို့သွှေ့,လွင်းခုပ် သေတာ့။ တော်မူးတောင်,ကာခ် မို့ခိုက်လို့။ ခင်, တော်မူးရယူးခေါ်။ ကမ်,ခိုခ်လို့အဲ့ ဖိုင်းလွမ်းဤ္ဂား, ပါးမို့ဗုံးယူ,ခဲ့ကော် ခုပ်ခိုင်းရှိုး ပုံးလွင်း ကာခိုသိခိုင်းသိမ်းခဲ့ခြင်းယူ,အေး။ ခုပ်ရှုံးလွင်း ကာခိုရှိုးသိခိုင်းသိမ်းအဲ့။ ဒီးခေါ်.တွေ့ခ်း၊ ပိုခိုလမ်း,လွင်း ပုံးလွင်းခေါ်းလီ ကုံးတို့ ရုခ္ခားမို့ဗုံး ခိုင်းကာ်,ဝါခိုခ်ခုပ်ယူ, ငတာ.ငတာ.အဲ့ လှုံးလိုလီ ယူ,ခုပ်ယပ်။

ဒါ။ လုမ်းသိခိုင်းသီတော် (လွင်းကြုံတိုင်းဆူးဆုံး၊ လွင်းထိုင်းသိမ်းဆူးဆုံး ငလေး နှိုင်းသူ့။)

အနိခင်လျှင်ဆိုင် ၈၇.၁၆၇ မို့ပုံကာခေါ်မီးတီး လေးရှင်းခခေါ်။ ဘယ်
တိုင်းထို့ရှုံး ၈၂။လုလောင်ခု။။ ရှေခံ။တော်မြိုင်းလိုင် ၈၂။လူးရာခံ
တင်းကာခံ လို့။လုံး မေမးစုမ်း လွန်းပိုင်းမာခဲ့ခု။။ လုံးရာခံလွန်း
ခဲ့။ လီလီ မို့ရှုံး ဖို့ခေါ်းထတ်းသာင် လိုပ်းရှု့ခေါ်းခခေါ်းယူ။ယပ်။။
လှမ်းများ၊ပီး လွှဲလိုပ်းရှု့ခေါ်းခပ် မီးလှုံးမီး တူဂျားလမ် လီလီ
လွှုံးမှုမ်းလှမ်း၊လှမ်း ၈၈။လွှုံးတော်းသုံး၊ကိုင်းခခေါ်းလေး ၉၀။လုံးရှုံး။။
၉၁။ လွှုံးပိုင်း တင်းခို့ခဲ့။ ဘာခေါ်လတ်းမာများ ထို့ခဲ့။။ ပို့ခေါ်ကာခံ
ထိုင်းတီးယူ။ တ်တ်းခို့တ်းလီယူ။ ၉၃။ကော်း။။ မီး အနိခင်လှုံးပိုင်း

ဆမ်းဖွင့်၊ (ကမ်းပေးအခဲ့) ဝတ်၊၏၊ လုလှပ်၏၊ အေးကော်။
လူတ်၏ဘုရားသို့ လမ်းအိုင်၊ ကခံလုပ်၏ဘုတ္တို့ မိုင်းတံ့ပွတ်။ ထာခ်း
သေလေး ကပ်ဖို့ခိုက်လွန်းပိုင် သူင်းထိုင်ဘုတ္တို့ လုမ်းလူ၏ အခဲ့။
ဖွံ့ဖြိုးမီး ထပ်း၏၊ လေး ရွပ်းပွဲးအခဲ့။ ခိုခဲ့းလွန်းပိုင် ဆမ်းဖွင့်း
လုလှပ်၏၏၊ အေးကော်။ ရှုဂျိုးဘုံး ဓမ္မဖွံ့ဖြိုးပေးပိုး သေ မွတ်၊၏၊
ဆမ်းပေါ် အခဲ့။ လေး ကမ်းပေးတို့။ ခိုခဲ့းလွန်းပိုင်အမဲဗျား
ထိုင်းကာခံတို့။ ဖွံ့ဖြိုး အခဲ့။ ကျေးမားကြပ် တုံးလိုက်း အေးမူး
ခွင့်းခိုခဲ့းအခဲ့။ လီးယူ၊ လီလီ လေး သို့ပုံ၊ ရှိတ်းကာခဲ့၏၊ လီးယူ၊

၅။ လွင်းလို့များ ခုပ်စွမ်းခြင်းဖြင့်တိုင်း ငလား လွင်းလှုံးတိုင်း

သိခေါ်သုတေသန၊ အခေါ်ချသယပ်၊ သူင်၊ ထိုင်ကြံတီး၊ လေးရိုင်းတင်းသိုင်း၊
ယူ၊ အုပ္ပရာ။ ရှုံးထိုင်ချို့၊ ကြံတီးလေးရိုင်း မြို့ရှုံးကောင်ပဲ့၊ နိုင်း
သိခေါ်သုတေသန၊ ကွေခိုက်တင်း (6) ဝန်းခေါ်၊ အပ်လုံးရှိတ်းကော်
တင်းကော် ရှင်းရှိခိုင်း တော့သူင်၊ လီမံမြိုင်း၊ ကွေခိုက်တင်း (1)လူဗျာ
အခေါ်ယူ၊ အုပ္ပယပ်။

(၈) ကုန်တိုင်း
ရှင်းစီအောင်,လိပ်အောင်
ငလား
သို့မဲ့ ဂိုဏ်း/ဂူဏ်း

သင်,လာတ်းထိုင် အဋ္ဌးနှင့်ပါးသီခိုင်းသံမဲ့ ငလေး အဋ္ဌးထတ်းသီခိုင်း ဖ် ရွှေ့ရှင်းကြုံခိုင်းဆင်.ဝံ ရှင်းဖြစ်ခဲ့၊ လိခ် ငလေး သံမျိုးရီခိုင်း/ရှင်း ရွှေ့ကြုံခိုင်းလူ ရှုံးဝံထဲ လွင့်ချုပ်လိပ် ဘာခိုင်တေ နှင့်ပါးသီခိုင်းသံမဲ့ အခေါ် ကျေခွဲတောင်(2)ဝန်းယပ်။ အိုး သံမျိုးရီခိုင်း/ရှင်း အခေါ် ဒ်ခိုင်းမဲ့တော်းဝံ အေးမျှခပ်။ ရှိခိုင်း/ရှင်း တင်းသိုင်း ပုံခေါ် အခိုင်းချုပ်း ဘာခိုင်းပေါက်များ ခိုင်းပွဲရှုံး/ခိုင်းဝော်း ဘာခိုင်းအိုး သီခိုင်းသံမဲ့ (1)အော့။ တော်းနှင့်ပါးခေါ် ယပ်။ ရွှေ့ခွဲ အူနှင့်ပါးသီခိုင်းသံမဲ့ခပ် လူ့ကျော်ရီပိုး လို့များ လိုလိုယူ,ယပ်။ ရှုံးတော်း မီး အဏ္ဍားဂိုးပါးသီခိုင်းသံမဲ့(32%)ခဲ့။ လုံ့ခို့ခိုင်းတူဗျား ရှင်းဖြစ်ခဲ့,လိခ်သေ ကင်းနှင့်လုံးယူ။ မီးထိုင်း အဏ္ဍားပါးသီခိုင်းသံမဲ့(65%)ခဲ့သေ။ လုံ့ခို့ခိုင်းတူဗျား သံမျိုးရီခိုင်း/ရှင်း သောင်လေး ကင်း,နှင့်လုံးများ သီခိုင်းသံမဲ့ လိုလိုယူ,ယပ်။

လွမ်းခွဲ့၊ပီး လွမ်းလိပ်းရှိခိုင်း အပ်တူဂျုံး ဘမ်း၊ရခ် လွင်းကခ် အူးနိုင်းသိခိုင်းသာမီမံမြို့
ငင်ဝါး။ ကမ်းပွင့်၊လိပ်း လူဂျုံးလွင်း ရှုံးယော်၊လိခ် ငလေး သာမီရှိခိုင်း/ရှုံးမှု အပ်ရှုံးပွင့်၊လိပ်းလီယူ၊
ရှိတ်းကခ်လွှေ့မှု ဘခ်ခံး။ လုံးလီလီယူ၊ချော်း လုံးရှုံးဝါး ဘခ်ခံး။ ပြခ်ရွှေ့ပို့၊ ရှုံးလွင်းခွဲ့ပွဲ့
ခြင်းဝေခိုင်း၊ လွှေ့ထိမ်းယူ၊ငလေး ကင်း၊ပြခ်လီးဘော်း။

ဝါးသေ(၄)ဝန်း သင်ဝါး အူး၏ပို့သိခိုက်းသံများမှု ကာမ်းများ၏ပို့သိခိုက်းသံများမှု အောင်၍
ရှုရှိခိုက်းရှုပို့ဆောင်၊ချုပ်၊ပန် သူ့တို့၏ချုပ်းလှုပ် ကာမ်းအောင် သူ့တို့၏လှုပ်းသံများမှု အောင်၍
သင်၊လာတ်းပန် သူ့တို့ ၂၁၇။မူးမြှင့်းစံးပို့ယူ၊ချုပ်။ လွှားချုပ်းလှုပ်းလှုပ်းပို့ခိုက်းရှုပို့ဆောင်၍ အောင်၍
အောင်၍၏အောင်၍၏ ထုတ်ဖွေနှင့်ပို့ယူ၊ချုပ်။ လွှားလှုပ်းလှုပ်းများယူလိုက်။ ယူချုပ်းပို့၍
လွှားလှုပ်းလှုပ်းများယူလိုက်။

(၁) ဖို့ခင်မိတ္ထုံး

၆။ လွင်းကျော်တိုင်း ထိုင်းသိမ်း ဖို့ခိုက်လွန်းပြု၏

7॥ ପିଂଗାର୍ଦ୍ଦ ପରିଶ୍ରୀ,ଲୁହ୍ନ୍ୟ; ଲୁହ୍ନ୍ୟ; ଶ୍ରୀମତୀର୍ଯ୍ୟ;

8॥ ତାଙ୍କେରାଖିଯିନ୍ଦ୍ରାଖିନ୍ଦ୍ର ଅଣ୍ଟୁଯାଗିନୀଏହି ଲୂଙ୍ଗ.ଲୀନ୍ଦ, ଏହିନୀନିର୍ମିପିଲ୍ଲେଖିନ୍ଦ୍ରାଖିନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କେଲୀନ୍ଦ୍ରିନ୍ଦ୍ର;

အန္တရိပ်သီခိုင်းသီမှု 29% ရှိပုံ၊ ဖဲလာတ်နေဆာ သပ်လိပ်းပခ် လွင်းသီခိုင်းသီမှု ၈၂%တွင်း အေးထာမ်ယူ၊ ကခ်ဝါဒအခေါ်။ လွမ်းလွမ်းလိပ်းရှိခိုင်းမခ် လွမ်းရှိခိုင်းယုင်။။ အိုးနိုခိုင်တို့သည်၊ အခေါ်အံကျော်၊ ကမ်သင်၊ ပုံခြန်းသပ်လိပ်းပခ် လွင်သီခိုင်းသီမှု၊ သင်၊ သင်၊ ၃၇%လာတ်နေဆာ ယိုင်းကာခ်း၊ ကခ်မျိုးရှိပ်းသီခိုင်းသီမှုအောင်။ ပေးကျော်၊ လွှဲပုံပျော်၊ တဲ့၊ တော်လာတ်နေဆာ လွင်းသီခိုင်းသီမှု မြိုင်းကမ်၊ ပုံ၊ နှိပ်းသီခိုင်းသီမှုအောင်။ တော်လာတ်၊ တိုင်၊ လိပ်းရုံ၊ လိုလိုယူ၊ အော်။

(அ) தீர்முனிவட்டார் பேரவையின் விரிவு, தீர்முனி அமைச்சர்

တေသိပိုင်,ရှိမှု,ပိုင်ခံခွင့် အာခိုင်နီပိုင် ဘခိုင်နီပိုင်လုံးများလိုင်းခေါ်၏ လီလီခံ ပွင့်ဆုံး၊ ပခ်တင်ရှုခွင့် ခြင်းခြင်း၊ ပိုင်ခံခွင့်တင်းရှိ၏ လူလှုံးလွင် သိခိုင်းသံမျှ ကွေခိုင်တင်း မိုင်းဘမ်,ပဲ,ခိုင် အပ်းယမ်းနီပိုင်း သိခိုင်းသံမျှ အခေါ်၏ လတ်းများယပ်၏အုပ်။ တေ,ကာင် အေးမှုပိုင် အူးတွပ်,သိခိုင်းခေါ်၏ ငလေး တေဘမ်,လွှမ်း စိုးလုံးတိုင်းရှိ၏ လွင်တွပ်ကပ်၏ရှင်, ပိုင်ခွဲးလွှုံးလွှုံး ခေါ်၏အုပ်။ ပိုင်းတ်နီး-သူ့တဝ်နီးခိုင်းယုံ, မန်းမိုးရှင်း၊ လို့ရှင်း, ရှိရှင်း ဘခိုင်ဝါးခေါ်၏ ဘမ်,လမ်းလွှမ်းလုံးအုပ်။ ဒီး မံမြို့ သိခိုင်းသံမျှ နှိတ်,ခခ ငရှုံးကင်း ပခ်ယူ, ယူ,အုပ်။

(c) ත්‍රීදියා-ලුරු හිංක්ස්-විංක්ස්-යැම්(Census Night) ලුණුවත්තේ(29)0වන් බඳුවත්ත් තීරු-හිංක්ස්

လုပ်များလွှမ်းရှိပ်းခေါ် တူဂုံးရှေ့ခံပဲ့ထိန်းသင်ဆီ၊ မြိုင်းကာခိုင်လူင်းရှိပ်းသီးခံသော်လေး၊ ထမ်းကို တွေပ်၊ ဘား အခေါ်၊ ကမ်းခံးငအ လိုအောင်မတ်၏၌(29) ဝခ်း သင်ခမ်း၊ တိုင်းခိုခ်း အခေါ်၏၌။ ဝင်းဖိတ်းလွှမ်းပိုင်ရှိပ်းသီးခံသီးချေား၊ မီးလျှော်းလီး၊ သီးခံသီးရှေ့တို့လွှမ်းရှိပ်းတီးအခေါ်(de-facto census) အီး သူ့ပူးခေါ်၊ မူးအခေါ်၊ မူးရှိပ်း ရှိတ်းလွှမ်းလွှားလီး၊ လိုင်းခေါ်၊ ခံလွှား၊ မြိုင်လိုင်းတော်၊ မီးရီးဝခ်းမှုအခေါ်၊ ဝင်းခိုင်အခေါ်၊ ချေားယော်၊ ချေားယော်၊ လုမ်းလွှမ်းရှိပ်းရှိတ်းခေါ်၊ ချေားယော်၊ 70% လိုင်း အီးလာတ်းငအ လွင်ခိုခ်းသီးခံသီး (ဝဂ်ရိုင်းတိုင်းခိုခ်း- Census Night)ယူး၊ ကေား၊ ပိုင်တိန်း - ပစ်၏၌၊ အော်၊ ပီး၊ တော့၊ ငလ်း၊ ကေား၊ ယား၊ ဝတီး၊ အိုး အီးလာတ်းငအ လွင်း၊ နိခ်းသီးခံသီးများ မီး 100% ထွော်းတို့မယ့်၊ ချေား၏၌ မြိုင်လိုင်းခေါ်၊ ဝင်းမိုင်းယောင်းအိုး ချေား၏၌ 44% အခေါ်၏၌။

(က) နှိပ်တိတိုး(Sticker) သီခိုင်းသီမီ

ပေါ်ဝါး၊ နှိမ်းသီခိုခ်င်းသံမျိုးယ်.ယပ်.အဲ ရှိ ရှိ တိတ်းပဲ့။ အိပ်းတိတ်းသီခိုခ်င်းသံမျိုး ဘုရားအိုင် ရှုပ်ဆော်ရှိခ်င်း ဘုရားတိုး မှတ်.ရော်ရှိခ်င်းခေါ်။ ဘမ်းအောင် ရှိ ရှိ အိပ်းတိတ်းသီခိုခ်င်းခေါ်။ ဘော်။ ပခ်င်း။ အိပ်းတိတ်း ကိုင်, ပူး လိုက်းစွဲခ်င်း ဘုရားတိုး ထွေးနိုင်းသီခိုခ်င်းသံမျိုးခုပ်ယူ, ဘော်။ လွမ်းတော်းကာခ် သီခိုခ်င်းသံမျိုး သို့ပြု။ ဒီပဲ့တိတ်း (ဘခ်မဲ့အလျှင်း၊ ဘခ်ဝါးသီပ်းသီခိုခ်င်းသံမျိုးယ်.ယပ်.အဲ) အိပ်းတိတ်းပွင့်းမီး(1.2.5)လာခ်။ ယူ, ယပ်။ လွှုင်ယူလို့ခဲ့ခြင်းကာခ်း လှုံးတိုင်းအိပ်းတိတ်း(Sticker)အဲ။ လိုင် ဖုန်းလှုံးတိုင်း လွှုင်းကာခ် အူနှုန်းသီခိုခ်င်း သံမျိုးမား ရှိပ်းယပ်.ရှိ ရှိ တိတ်းတွေ့်ရှိ ရှိ မီးလုပ်ရှိခ်းခေါ်ဘော်။ လွှုင်းလုံးခဲ့ခြင်း ပဲ့ပွဲလုံးမီး လွှုင်းကာခ် ရှိပ်းသွေ့ခ်.သွင်ပွင့်း ဘမ်းအောင် ရှိ ရှိ တိတ်းတွေ့်ရှိ ရှိ မီးလုပ်ရှိးခဲ့ခြင်း ဘော်ပဲ့ပွဲလုံးမီးခဲ့ခြင်း ဘော်။

(ව) ජ්‍යෙෂ්ඨ පෙනීමේදී යොමු කිරීම්

(ii) සිරුත් තරුණ යාම්ප්‍රංශ අවධානයේදී, නැරඹා මාර්ග යාම්ප්‍රංශ ප්‍රතිඵලියෙන් පෙන්වනු ලබයි.

လုမ်းပါးလွှမ်လိပ်ငိုက်ခုခွင့်အပ် တူဂျာရွှေခံခွင့်ဝံ၊ ဂျေး မိန္ဒီကြောင် မင်းဘာခ် တောင်းရှိပ်၊ ဆင်း ခွဲခွဲခ်းလီ အော်မြုပ်သိခ်းသံမီယာ၊ ကော်မူ၊ စူးပြုရောင် မိုင်းဘာခ် ၅၀၂၁၇၈၁။

ပိုင်လုပ်ဆမ်းခွင်း၊ ကာခိုင်ကမ်းပါးလျမ်လိပ်းရှိခိုင်းခ်င် တူဂျာရွှေ့ခိုင် လိပ်းရှိခိုင်းဝံ့အောင်။ သမ်္ပါခိုင် . . .

(၈) ယာမ်းပိုင်းရှင်းသိခိုက်သိမ်းဆောင်၏ ဂျာချောင်းလုပ်ခန့်းပွဲ၏၊ ခန့်းဝေဆို၏ လလှု၊ ဖူးထာမ်းဆောင် ဖုန်း၊ ဂျာချောင်းအပ်းဘက်၊ ခပ် မီးယူ၊ တွေ့မ်း

(ခ) တင်းကဆိုတူပ်,ထိုင် ပဆို.ခေါ်တူပ်,

(c) තාක්ෂණ තරුණීයිත් ගරු පොදිඩියුලු, ඇන්ජිනේරු,

- မაင်းကျွန်း.မင်းတိုး မင်မိပ်း အူးရီပီးသီခိုခ်းသံမြော် တတ်းတိုးတိုးကာ် အေးတီးပွင့်၊ ရှင်းခုံ မို့ပုံးကာခ်းလုံးရှေ့ ပိုင်းရှေ့ခ်းလီလော်၊ လျှော်းစံပါး ဘို့တ်၊တင်း ရှင်းမောင် တီးမြဲတွင်း(နှိုခ်းမြဲ အိုခ်းရှေ့ရှင်း) လူလှုံးလွင်း ပုံးယုမ်းလှုံး ဂော်တော်းလှုံး လို့ပုံးခေါ်း။ (ပိုင်းတ်ရှိုး - နှိုခ်းတံ့း/ရှိုခ်းယိုင်း လွင်းခေးအူးရီခိုခ်း၊ မုင်းရှေ့ရီခိုခ်း ပုံးယုမ်း၊ ဝော်းခို့ရိုး)။ ထို့ပုံးခေါ်း၏ ရှေ့များ ဘုံးတိုး မို့ပုံးချုပ်း လေး၊ မို့ပုံးယာဉ်းခုံ သော်လေး၊ ဆင်းလုံးလုံး အေးပုံးပိုင်း ကာမ်း၊လွှဲးခား။ ယွှေ့ခ်းခုံ ရှေ့လော်၊ လျှော်းခေါ်းလေး၊ လျှော်းတတ်းတိုးတိုးကာ် တီးပွင့်၊ ရှင်းခုံပွင့်၊ ရှင်းခုံပွင့်ယုပ်းခုံ လွှေ့ခ်းလုံးလွင်းပို့ရှိုခ်းခုံ ယုမ်း၊ယခံလိုင်းခံ အုံယပ်း။
 - အုံးပါး တတ်းကာ်တီးပွင့်၊ အေးပုံးပိုင်းရှေ့ဗုံးခုံခိုခ်း သေတာ့ တို့ရှို့ခို့ရှိုး အွေးခို့ရှိုးလီ အေးပုံးပိုင်း ကိုတ်းကိုးယူး ရှုရှုံးရှေး။ ပိုင်းတ်ရှိုး- လွင်းရှိုခ်း (ကာခ်းမျင်း၊ ကာခ်းလွှဲး၊ ကာခ်းသို့်း)။ ရှုလှုံးကျေး ကာခ်း တို့ရှို့ခို့ရှိုး တီး အွေးခို့ရှိုးလီ အေးပုံးပိုင်းတော်းတော်း။ မို့ခင်း၊ရှုံး၊ခုံ၊ပိုင်းတ်ရှိုး- နှိုခ်းကာခ်းမြဲ ပုံးလှုတ်းယုမ်း၊ ကာမ်း၊မို့ခို့ပို့ခို့ခ်းခုံခိုးခေါ်း။

(က) အေးထာမ်ဘခိုင်း၊ အေးလိုင်းလှုံး

- လျှပ်နှင့်ခေါ်တူဂျားရောက် လွင်၊ အူးနှိပ်းသီ်ခိုးသံမဲ့မဲ့ ဘဝ်ဒေါ်ထာစ် ခွဲ့ခြားခေါ်လွှဲနဲ့ပိုင် သေ ထာမ်ကာ်ရှုဂျားအဲဗျား၊ အိုလုံး အေးထာမ် တင်၊ ကာခံခံပေး၊ ပဲ့နှုံးပိုင်း လွင်းတင်းမခဲ့ခဲ့ခေါ်၏။ ပဲ့သတို့သေဆား ထာမ်ကာ် ယူဗျား၊ လွင်းကာခံခံ၏။ လျေးရောက် ပဲ့အူးနှိပ်းသီ်ခိုးသံမဲ့မဲ့ အီးနှုံး တို့၏၊ လိုင်း သင်းလင်းလီ ခားထိုး အေးထာမ်းခံခဲ့ခေါ်၏။ ရှုဂျားအဲဗျား၊ ရှုဂျားကျေး မင်းကျော်၏။ မင်းထိုး ယူခဲ့၏ မီးပိုင် သေဆာခံကာခံဆေးလေး၊ အူးနှိပ်းသီ်ခိုးသံမဲ့မဲ့ ဘဝ် အေးထာမ်ကာခံဆေး အေးလိုင်းလှုံး၊ သေဆားလေး လျေးထာမ်များ အဲ့ ရှု့ရောင်း၏။ လို့်းခင်း၊ ခံခဲ့ခဲဗျား၊ ပိုင်းတို့၏း - သူ့ရိုခ် ရှုခွဲးယူမဲ့၊ ပူတ့်တု့ဗျား၊ သူ့၊ လှု့ဗျား၊ ခေါ်ခဲ့ခဲ့၏။ သင်ဝါး ဘမ်းရှု့တော်းမီးပိုင်း အဲ့ သူ့ရိုခ် အျောင်း လှု့ဗျား၊ ခေါ်ခဲ့၏။ ရှိတ်းလိုင်းခံသေဆား၊ ထာမ်ကာ် ကာခံခဲ့လုံး အေးလိုင်းလှုံးမဲ့ခဲ့ခေါ်၏ ယူဗျား၊ ယား။
 - လွင်းခဲ့၏။ ပဲ့နှုံးပိုင်း အေးမျိုးပိုင် အေးထာမ် လိုင်း ပဲ့သတို့ ခားတိုး အေးထာမ်းခံခဲ့ခေါ်၏ယူဗျားလေး၊ တာင်းတိုင်းဖီးနဲ့ အေးမျိုးပိုင် ခားတိုး အူးတွပ်၊ အေးထာမ် ခဲ့ခေါ်၏။ မီးပဲ့ဗျား၊ ရမ်းကော်၊ ယူဗျား၊ ယား။ ကာခံဝါးခေါ်၏။ ကုမ်းပဲ့ဗျား လျမ်းလိုပ်းရှိခဲ့ခဲ့ခဲ့ရ ယူဗျား၊ ယားလိုင်း၏။

(வ) ஈடுபாடுகளை விட்டு விடும் போது அதன் மீது கடினமாக நிறைவேண்டும்.

- အောင်.ရှုရှင်းကာမ်း၊၁၃ အူဒိန်ပိုးသိခိုင်းသာမီခံစာတွင် မိုးပါ။ ပုဂ္ဂန်.ဖွံ့ဖြိုးချောင်း ကာချောင်းခိုင်း၊ ခုပ်တောလီး၊ လိုဏ်းကာင် မှင်.ရောဂါဌ်ချောင်း(၃)ရှိချောင်း၊ ဘုဒ္ဓချောင်း၊ မှင်.ရောဂါဌ်ချောင်း ကာချောင်း၊ နီပိုးမျိုးချောင်း အိုင်းဝချောင်းခေါ်၏။ သော်လည်း နီချောင်းလုံးထားယူ အေးထာမ်ထိုင်းယူ၊ကော်။ ဘာချောင်း နီချောင်းထာမ်ခဲ့၏။ ပို့ချောင်းလွှာ၏ လွှာနီးလုံး ထိုင်းသိမ်း ဖွံ့ဖြိုးလီ အေးမျိုးပို့၏ ပြချောင်းကာချောင်း၊ကာယေးပုဂ္ဂန်.ခိုင်း ထတ်းသာင်း၊ မေမျိုးမှောက်.မြိုင်း၊ လိုင်းလို့လီလီ ယူ၊ ခုပ္ပါယ်။။

(ၯ) ခေါ်ထာမ ကခိုမီးလွင်းခွင့်.၁၇

Shan